

La discriminatòria jubilació dels sacerdots i religiosos secularitzats abans de 1977

Dc, 4/03/2015 per Eduard Ibáñez

[Apunts eticopolitics](#)

L'any 1977 el Govern espanyol va aprovar (RD 2398/1977) la incorporació del clergat catòlic a la Seguretat Social. L'any 1981 va fer el mateix amb els religiosos (RD 3325/81). Fins aleshores, la protecció social d'aquestes persones havia anat a càrrec de l'Església i congregacions, a més dels mateixos interessats. Però, a partir d'aquella data, les institucions corresponents (bisbats i congregacions) van començar a cotitzar a la Seguretat Social pels sacerdots i religiosos/es, els quals van quedar protegits davant la malaltia i la jubilació com qualsevol altre treballador.

Ara bé, es va generar una situació de greu discriminació quan els sacerdots i religiosos que s'havien secularitzat abans d'aquelles dates (i que, per tant, no havien cotitzat) van arribar a l'edat de jubilació. En aquests casos, es tractava de persones que lògicament ja no es trobaven sota la protecció de l'Església o les seves comunitats i que, pel fet de no haver cotitzat durant els anys (de vegades molts) del seu ministeri, no podien accedir a la pensió de jubilació, o bé la pensió atorgada era molt minsa i, en tot cas, inferior a la que els correspondria si haguessin pogut cotitzar durant aquell període. En alguns casos (especialment de religiosos/es i gent d'edat avançada) es veien abocats a una situació d'extrema pobresa.

Aquestes persones (uns pocs milers), que havien prestat un llarg servei a l'Església i també al conjunt de la societat (molts havien fet la seva tasca en escoles, hospitals, presons o altres institucions, sovint de caràcter públic), o en les missions, veien com aquest servei no era reconegut per la societat ni rebien cap protecció per part dels que havien estat *de facto* els seus "patrons" (l'Església o el mateix Estat), com sí era reconegut el dels seus companys que s'havien mantingut en el seu ministeri sacerdotal o comunitat religiosa. D'alguna manera, aquestes persones seguien patint conseqüències negatives pel fet d'haver pres la lliure decisió de secularitzar-se, addicionals a les que en molts casos ja van patir quan es van secularitzar (alguns encara recorden sancions i fins i tot detencions...).

Davant d'aquesta situació, els secularitzats es van organitzar i van iniciar una llarga lluita per aconseguir una solució a aquesta discriminació legal i aconseguir una prestació per jubilació digna, corresponent a aquell servei. De fet, altres col·lectius de treballadors en una situació similar (que tampoc havien pogut cotitzar) van aconseguir protecció per jubilació gràcies a les aportacions que va fer l'Estat a la Seguretat Social.

La seva llarguíssima lluita de molt anys (durant els quals molts d'ells van morir sense rebre cap prestació) va aconseguir que l'any 1996, la Llei 13/1996 reconegués com a cotitzat el període d'activitat sacerdotal o religiosa anterior a 1977 o 1981 respectivament. Ara bé, l'aplicació d'aquesta norma no es va produir fins l'any 1998 (RD 487/1998 i RD 2665/1998) i d'una forma sorprenent, que mantenia el fet discriminatori: els interessats en obtenir el reconeixement d'aquell període a afectes de jubilació **havien d'aportar de la seva butxaca el "capital cost" corresponent a aquell període de cotització**, la qual se'ls descomptava

en fraccions mensuals de la seva pensió de jubilació que els correspongués. És a dir que, a diferència de la solució donada a altres col·lectius, **els secularitzats havien de finançar-se ells mateixos el cost**, com si haguessin estat treballadors autònoms, sense cap responsabilitat dels qui van ser els seus patrons (Església i Estat). A banda d'aquest fet, de per se discriminatori, en molts casos el descompte mensual del "capital cost" de la seva pensió reduïa el seu import a quantitats que no permetien la subsistència.

Amb tot, el col·lectiu de secularitzats van mantenir la seva lluita (per bé que cada cop amb forces més minvades per raons de número i edat) demanant que es garantís una pensió mínima i, sobretot, demanant que tant l'Església com l'Estat assumissin la part que els pertocava de la seva responsabilitat. L'any 2005 (RD 1335/2005) varen aconseguir que es garantís la percepció d'almenys del 95% de la pensió mínima i el 2009 (RD 1512/2009) l'ampliació del termini per pagar el cost, així com l'ampliació de la jubilació a altres col·lectius similars (membres laics d'instituts seculars), per bé que van quedar fora d'aquestes millores els qui havien servit en institucions públiques.

Finalment, el mateix any 2009 l'Església va assumir que hi tenia la seva part de responsabilitat per als qui van ser servidors seus. Per acord amb Seguretat Social, la Conferència Episcopal i la Conferència de Religiosos (CONFER) van assumir l'import de sis mesos de cotització per persona per la base mínima (1236 € i 1325 € respectivament), que va alleugerir una mica el cost que corresponia a cada secularitzat. Ara bé, és legítim preguntar-se si aquesta aportació és justa i suficient per reconèixer la tasca d'aquestes persones.

I sens dubte, **resta avui encara pendent que l'Estat**, a més d'aplicar les últimes millores establertes en la Llei 27/2011 en relació als afectats que encara no arriben a la pensió mínima, **assumeixi la seva part de responsabilitat**, com sí va fer en el seu moment en relació a altres col·lectius. Cal doncs que assumeixi una part del cost d'aquestes pensions, abans que sigui massa tard per aquest col·lectiu d'edat ja molt avançada. De fet, en les converses per assolir els acords de 2009 amb la Conferència Episcopal i CONFER el Govern es va comprometre a fer-ho. **Seria just que la Conferència Episcopal i CONFER no es desentenguin i pressionin el Govern per una solució que repari definitivament aquesta discriminació legal dels seus ex servidors.**